

Ressourcer & Genbrug
Att.: Marianne Scheele
Voervej 12

7120 Vejle

Anmodning om igangsætning af egenkontrol, samt påbud om ændring af vilkår for egenkontrol i afledningstilladelse, Ressourcer & Genbrug, Vejle deponi, Vestre Engvej 70, 7100 Vejle (indførsel af egenkontrol for PFAS).

Vejle Kommune, Teknik & Miljø har vurderet, at der er behov for at genoptage egenkontrol ved afledning af spildevand (perkolat) fra Vejle Kommunes nedlukket deponi, Vestre Engvej 70. Samtidig er det vurderet, at der er behov for at indhente viden om den løbende afledning af PFAS til den offentlige kloak, dvs. til Vejle Centralrenseanlæg. Der meddeles derfor både en afgørelse om genoptagelse af egenkontrol, samt et påbud med krav om egenkontrol for PFAS (en tilføjelse af vilkår til deponiets afledningstilladelse fra 2002). Der henvises til forvarslings af afgørelsen af 1. juli 2025.

Deponiet er fortsat i "aktiv tilstand" og er derfor fortsat en deponeringsvirksomhed, som Miljøstyrelsen har tilsyn med. Industri & Landbrug i Teknik & Miljø er tilsynsførende med afledning af perkolatet til den offentlige kloak. Deponiet har følgende klassificering som listevirksomhed: 5.4 "Deponeringsanlæg, som defineret i artikel 2, litra g, i Rådets direktiv 1999/31/EF om deponering af affald, som modtager over 10 tons affald om dagen eller har en samlet kapacitet på over 25.000 tons, undtagen deponeringsanlæg til inert affald".

Afgørelser

Genoptagelse af egenkontrol

Vejle Kommune, Teknik & Miljø, anmoder efter vilkår 5.5.1, i deponiets (Vejle Genbrugsterminals) afledningstilladelsen af 26. juli 2002, om genoptagelse af egenkontrol (jf. tilladelsens vilkår 5.5.2, tabel 3). Egenkontrollen skal omfatte 6 årlige prøvetagninger, jævnt fordelt gennem året, i den eneste tilbageværende perkolat-pumpestation, der afleder til den offentlige kloak (jf. vilkår 5.5.1). Der er tale om pumpestation PS 340 (se bilag 1 i denne afgørelse). Egenkontrol for 2025 skal starte senest 15. september 2025, med 3 egenkontroller, jævnt fordelt i resten af 2025.

Anmodningen er et krav, da der anmodes i medføre af et gældende vilkår. Kommunen vil i 2027 tage stilling til en eventuel ændring af egenkontrollantallet/frekvensen. Indtil det er sket, skal egenkontrollen fortsætte.

Peter Wade

Lokal tlf.: 51492334
PETWA@vejle.dk

(Kvalitetssikring –
Lau Lykkebak Larsen)

Her bor vi:
Kirketorvet 22
7100 Vejle

18. august 2025

J. nr.: 06.01.15-PI9-2-25

**Teknik & Miljø
Industri & Landbrug**

Skolegade 1, 7100 Vejle
post@vejle.dk
www.vejle.dk

CVR Nr. 29189900

Åbningstider
Fremmøde
Mandag-onsdag kl. 8-15
Torsdag kl. 8-17
Fredag kl. 8-14

Telefon
Mandag-onsdag kl. 8-15
Torsdag kl. 8-17
Fredag kl. 8-14

Påbud om egenkontrol vedr. PFAS

Vejle Kommune meddeler samtidigt påbud med nyt vilkår for egenkontrol med PFAS i afledningstilladelse af 26. juli 2002 (meddelt Vejle Kommunes Genbrugsterminal, Vestre Engvej 70, 7100 Vejle).

Påbuddet meddeles i henhold til miljøbeskyttelseslovens¹ § 72, stk. 3.
Følgende ændret vilkår fastsættes:

Nyt vilkår 5.5.1. b.:

Der skal senest den 15. september 2025 igangsættes egenkontrollmålinger for PFAS i den eneste tilbageværende perkolat-pumpestation (PS 340), der afleder til den offentlige kloak, jf. vilkår 5.5.1. Prøverne skal udtages, enten som flow-proportionelle eller tids-proportionelle døgnprøvetagninger, i pumpestationens sump, inden afledningen til den offentlige spildevandskloak. Prøvetagningsfirmaets viden om egnede metoder for prøvetagning må indgå i den nærmere tilrettelæggelse af prøvetagningen, jf. metodefrihed på området.

Egenkontrollen skal omfatte 6 årlige PFAS analyser. Spildevandsprøverne skal udtages jævnt fordelt over hele egenkontrolperioden (kalenderåret). Egenkontrollen skal starte senest 15. september 2025, med 3 sæt egenkontrol, jævnt fordelt i resten af 2025. Der skal angives resultater for PFAS-4 og PFAS 24 i de foretagne analyser.

Kommunen vil i 2027 tage stilling til en eventuel ændring af egenkontrollantallet/frekvensen. Indtil det er sket, skal egenkontrollen fortsætte.

Analyseresultaterne skal indsendes løbende til Teknik & Miljø, Industri & Landbrug (industri@vejle.dk), og senest 14 dage efter at resultatet foreligger.

Ved bestemmelse af indholdet af PFAS i det afledte spildevand, skal følgende analysemetode anvendes, medmindre andet skriftligt aftales med tilsynsmyndigheden:

Analyseparameter	Prøvetagningsmetode	Analysemetode
PFAS-4 ²	Flowproportional eller tidsproportional døgnprøve	MO68 - der er metodefrihed for det enkelte laboratorium.
PFAS-24 ³	Flowproportional eller tidsproportional døgnprøve	MO68 - der er metodefrihed for det enkelte laboratorium. ⁴

¹ Miljø- og Ligestillingsministeriets LBK nr. 1093 af 11/10/2024 om miljøbeskyttelse

² Sum af 4 PFAS: PFOA, PFOS, PFNA & PFHxS

³ Sum af 24 PFAS (sat som PFOA-ækvivalenter): PFBA, PFPeA, PFHxA, PFHpA, PFOA, PFNA, PFDA, PFUnA/PFUnDA, PFDoDA/PFDoA, PFTrDA, PFTeDA,

PFHxDA, PFODA, PFBS, PFPeS, PFHxS, PFHpS, PFOS, PFDS, 6:2 FTOH, 8:2 FTOH, HFPO-DA (Gen X), ADONA, C6O4

⁴ P.t. bruges f.eks. ISO 21675:2019 - liquid chromatography-tandem mass spectrometry (LC-MS/MS). Desuden ses følgende DIN i brug: "DIN 38407-42:2011 German standard methods for the examination of water, waste water and sludge - Jointly determinable substances (group F) - Part 42: Determination of selected polyfluorinated compounds (PFC) in water - Method using high performance liquid chromatography and mass spectrometric detection (HPLC/MS-MS) after solid-liquid extraction (F 42)". PFAS analysemetodik er i rivende udvikling hos analyselaboratorier, derfor accepteres metodefrihed hos

Begrundelse

Ressourcer & Genbrugs genbrugsterminal inkl. deponi er nedlagt (dvs. ikke længere i drift) og området er ved at overgå til ændret anvendelse. Deponiet med udsivning og afledning af perkolat (spildevand) er dog fortsat betragtet efter deponibekendtgørelsen⁵, som værende i "aktiv tilstand", og er omfattet af Miljøstyrelsens og Vejle Kommunes miljøtilsyn. Afledning af perkolat til offentlig kloak er omfattet af afledningstilladelsen af 26. juli 2002. Deponiet er en bilag 1 listevirksomhed, med listebetegnelse 5.4 "Deponeringsanlæg, som defineret i artikel 2, litra g, i Rådets direktiv 1999/31/EF om deponering af affald, som modtager over 10 tons affald om dagen eller har en samlet kapacitet på over 25.000 tons, undtagen deponeringsanlæg til inert affald."

Den almindelig egenkontrol

I forbindelse med vurdering af behovet for egenkontrol for PFAS har Vejle Kommunes miljøtilsyn vurderet, at der er behov for at danne et klart billede over de nuværende afledninger til kloakken, efter at der er sket væsentlige ændringer på arealet ved Vestre Engvej 70. Over tid vil der være fokus på, ved vurdering af analyserne, om ændringer af terrænet, stigende grundvand, sætning af jorden oven på deponiet samt kommende bygge- og anlægsarbejder, har påvirket udsivning og afledning af perkolatet. Herunder om koncentrationerne falder eller stiger – og om massestrøm af stoffer påvirkes. Der har ikke været regelmæssig egenkontrol af det afledte spildevand siden 2015. Der er derfor anmodet om genoptagelse egenkontrollen, i overensstemmelse med gældende vilkår i tilladelsen fra 2002. En anmodning efter de gældende vilkår svarer til et krav om, at egenkontrollen skal igangsættes.

Egenkontrol for PFAS

PFAS-forbindelser er uønsket i offentlige renseanlæg og i både fersk- og saltvandsrecipienter. I recipienter har Miljøstyrelsen i 2024 fastsat et vandkvalitetskriterium for PFAS 24 (målt som PFOA-ækvivalenter) på 0,0044 µg/liter (for ferskvand og saltvand). I løbet af 2025 ventes der vedtaget en grænseværdi for PFAS 24 i industrispildevand (herunder spildevand, der stammer fra perkolat ved deponier). Udgangspunktet for hvad der må tillades afledt til offentlig kloak forventes at være tilsvarende lavt – 0,0044 µg/liter, dog under hensyntagen til en række faktorer, som er omtalt i udkastet til tilslutningsvejledningen for industrispildevand.⁶ Valg af egenkontrol parameter PFAS 24 har baggrund i indførsel af dette parameter i de vedtagne vandkvalitetskriterier for fersk- og saltvand.

I forbindelse med Miljøstyrelsens tilsyn med deponiet i Vejle og Ressourcer & Genbrugs dokumentationsarbejde, er der i 2021 og 2024 foretaget en række PFAS målinger i monitoringsboringer ved deponiet. Målinger i 2021 ligger på niveau med målingerne i 2024 (som er gengivet i nedenstående tabel). Resultaterne lader formode, at der må forventes et niveau af PFAS i spildevandsafledningen, svarende til disse resultater, dvs. fra 10 til godt 300 gange grænsen for PFAS i ferskvand. Selv hvis der fastsættes

Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for Kemiske og Mikrobiologiske Miljømålinger. Den relative usikkerhed er høj, ofte omkring 30% og noget højere ved resultater tæt ved detektionsgrænsen.

⁵ Bekendtgørelse nr. 719 af 24.06.2011 om deponeringsanlæg.

⁶ Høring over udkast til ændring af vejledningen om tilslutning af industrispildevand til spildevandsforsyningsselskabernes spildevandsanlæg (Tilslutningsvejledningen). Høringsportalen.dk, den 15.11.2024.

en udledningsgrænse fra renseanlægget, som kunne være 20 gange de 0,0044 µg/liter, vil niveauet fra deponiet kunne ligge op mod 15 – 20 gange højere.

Prøve (boring)	Sum PFOA, PFOS, PFNA, PFHxS	Sum 22 PFAS
	ng/l	
B101	2,4	6,6
B102	520	1500
B103	180	300
B104	72	200
B105	220	400
B106	290	640
B107	61	81
B108	140	390
B109	360	450
B110	340	380
GKK /1/	2	100

Tabel 1

Analyseresultater for indhold af PFAS i vandprøverne, i en række monitoringsboringer ved deponiet i Vejle. Analyseresultater markeret med fed, overskrider Miljøstyrelsens grundvandskvalitetskriterium (GKK) – tabel er fra Rambøll, PFAS – Rapport for vandprøvetagning, november 2024

Vejle Spildevand A/S har også foretaget målinger af PFAS i ind- og udløb til renseanlæg i Vejle Kommune – og i en del af kloakoplandet i Vejle. Disse målinger viser, at der er sandsynlighed for, at deponiets bidrag til PFAS i indløbet til Vejle centralrenseanlægget, kan udgøre op mod 30% af det samlede bidrag i hele kloakoplandet. Fund ved Vejle Spildevands pumpestationer ligger i de foretagne analyser (i 2022) fra ca. 150 – 260 ng/l for PFAS 4 og fra ca. 340 – 510 ng/l for PFAS 22. Det er disse "samlede" målinger der skal vurderes i den kommende tid, ved regelmæssige døgnprøver, for at se om niveauet kan bekræftes. Da nyere grænser fastsættes i forhold til PFAS 24, indføres dette nye parameter – i stedet for PFAS 22.

Et niveau på ca. 300 – 500 ng/l for PFAS 22 er ikke ualmindelig i forhold til deponi-udledninger. Og der findes deponier i Danmark med langt højere koncentrationer (f.eks. fra 1.000 og helt oppe over 10.000 ng/l).

Massestrøm

Der er i dag et ret spinkelt grundlag for at vurdere indholdet af PFAS i deponiets perkolat. Og for at vurdere PFAS i indløb og udløb fra renseanlæggene i Vejle Kommune. Ud fra disse data har Teknik & Miljø skønnet, at der fra Vejle centralrenseanlægget udledes PFAS(22) i størrelsesordenen 400 mg/døgn og fra 150 – 200 gram per år. Ca. 30% skønnes at stamme fra Vejle deponi. Summen af udledningen fra de 4 mindre renseanlæg i Vejle Kommune kan ligge i samme niveau – hvilket er tegn på, at der er mange andre PFAS kilder i kloakoplandet end deponier. Deponiet i Vejle er dog formentlig den dominerende enkeltkilde – en konklusion der ses rundt om i de kommuner, der har deponier.

Renseanlæggets slam

Renseanlæg er følsom over for indholdet af PFAS og andre miljøfremmede stoffer i anlæggets spildevandsslam, som normalt spredes på landbrugsarealer, i overensstemmelse med gældende lovgivning. De gældende vejledende grænser er:

PFAS 4 – 0,01 mg/kg tørstof

PFAS 22 – 0,4 mg/kg/tørstof

Indholdet i slammet fra renseanlægget i Vejle har ligget ca. 2- 4 gange under grænsen for PFAS 4 og 20 – 60 gange under for PFAS 22. Så særligt for PFAS 4, er det vigtigt at være opmærksom på forhøjede niveauer af PFAS, hos enkeltkilder i oplandet.

Grænseværdier

I løbet af 2026 forventes Teknik & Miljø at tage stilling til, om egenkontrolniveauet for PFAS er optimalt, og foretage en vurdering af et eventuelt behov for fastsættelse af grænseværdier. Såfremt der fastsættes grænseværdier kan der være behov for at tage stilling til for-rensning af PFAS, inden afledning til offentlig kloak. Inden der tages stilling til dette vil Ressourcer & Genbrug naturligvis blive inddraget i en forhåndsdialog, hvor begrundelse for handling, proportionalitet i forhold til miljøeffekt, samt realistiske tidsplaner kan drøftes.

Et målværdien på 0,0044 µg/l (4,4 ng/l) kan betragtes som et foreløbige sigtepunkt, da der må forventes at være risiko for, at vandkvalitetskriterier i vandmiljøet, tæt ved udløb fra Vejle centralrenseanlæg, i forvejen er overskredet. Dette er et forhold, som kan forventes at blive drøftet med kommunens Vand afdeling og Vejle Spildevand A/S, inden udarbejdelse af udkast til grænseværdier for deponiets afledning af perkolat. Om nødvendigt, kan der være behov for en nærmere kortlægning i vandmiljøet – medmindre Miljøstyrelsens nye tilslutningsvejledning udsteder meget klare rammer for niveauet i afledningen til kloakken – uden hensyntagen til nedstrøms vurderinger. Såfremt den nye vejledning indfører beregningsmetoder, i forhold til opblanding i kloak og i renseanlæg, vil disse blive inddraget i forvaltningens vurdering.

Klagevejledning og søgsmål

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse (Påbud om egenkontrol vedr. PFAS), kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagen skal indgives senest den 15. september 2025. Afgørelsen vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside den 18. august 2025.

Du klager via Klageportalen, som du finder via <https://kpo.naevneneshus.dk> , www.borger.dk eller www.virk.dk . Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Vejle Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900,- kr. for borgere og 1.800,- kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Vejle Kommune. Hvis Vejle Kommune fastholder afgørelsen, sender kommunen klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning via mail til [Miljø- og Fødevarerklagenævnet](mailto:Miljo-og-Fodevareklagenavnet@vejle.dk). Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

Indbringelse for domstol

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved en domstol, skal sagen være indbragt senest 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Hvis der er spørgsmål til brevet, er du velkommen til at kontakte mig.

Venlig hilsen

Peter Wade

Bilag: 1. Placering af pumpebrønde

Kopiliste:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Vest, Kokmose 12, 6000 Kolding, trvest@stps.dk
- DN Vejle, v/Uffe Rømer, Klokkeager 20, 7120 Vejle Ø, dnvejle-sager@dn.dk
- DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København K, natur@dof.dk
- DOF-Vejle, v/Sten Nielsen, Sparkærvej 33, Vester Nebel, 6040 Egtved, vejle@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV, fr@friluftsraadet.dk og trekantomraadet@friluftsraadet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen; v/Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Greenpeace Danmark, Bredgade 20, Baghuset 4. sal, 1260 København K, webdkmember@nordic.greenpeace.org
- Vejle Spildevand A/S, mail@vejlespildevand.dk
- Internt: Spildevandsteamet

Udtalelser:

Fra Ressourcer & Genbrug:

Ressourcer & Genbrug har gjort opmærksom på, at de har foretaget analyser af PFAS i perkolat efter krav fra Miljøstyrelsen, og at disse tages i forbindelse med de andre analyser på Deponiet, 4 gange årligt. Der stilles spørgsmål ved, at der skal tages yderligere analyser. Samtidigt gør de opmærksom på, at der kun er en enkelt pumpebrønd tilbage (ved perkolatbassinet), da den placeret ved Vestre Engvej er nedlagt.

Vejle Kommune svarer, at det er meningen, at Ressourcer & Genbrug skal tage særskilte døgnprøver fra de eller den relevant pumpebrønd, som er de sidste samlebrønde inden afledning til offentlig kloak, bl.a. fordi de andre analyser ikke repræsenterer den samlede udledning til kloakken.

Desuden er de tidligere foretagne analyser stikprøver, ikke døgnprøver. Industri-teamet er spildevandsmyndighed for deponiet. Dvs. en hel anden myndighed end Miljøstyrelsen. Med behov for analyser, som har et andet formål end det Miljøstyrelsen har.

Fra Vejle Spildevand:

Vejle Spildevand gør opmærksom på, at det kan være svært at udtage flowproportionale døgnprøver. Tilløbet er formentlig nogenlunde ens henover døgnet – så hvis ikke der kan findes en god måde at tage flowproportionelle prøver på, så er tidsproportional udtagning nok i orden. Prøven bør tages ved at analyseudstyret suger direkte fra pumpeumpen. Vejle Spildevand vil gerne være tilstede ved de første prøvetagninger.

Vedr. indretning af pumpebrønde, som pumper perkolat til den offentlige kloak har Vejle Spildevand oplyst følgende om pumpestationerne PS337 og PS 340, ved Vejle deponi. PS 377 lå ved indgangsvejen til genbrugsterminalen og pumpede direkte til den offentlige spildevandskloak. Siden er den flyttet til en anden placeringen og koblet til en pumpeledning, som fører perkolatet fra den nordlige del af deponiet til deponiets perkolatbassin. Herfra pumper perkolatet mere eller mindre konstant til pumpestation PS 340, som ligger umiddelbart vest for bassinet. Denne pumpestation har 2 tilførsler, fra oven, fra 1) bassinet og 2) fra perkolatdræn mod vest. Begge ”falder” ind i pumpestationens sump/brønden og iltes dermed inden videre pumpning af sammenblandet perkolat mod nord, mod den tryksatte pumpebrønd P_181111 (her kan man ikke tage prøver pga. af trykforhold – en lukket brønd).

Vejle Kommune har svaret, at der kan åbnes op for begge muligheder (tidsproportionelle eller flowproportionelle prøvetagning). Og der ændres på prøvetagningssteder, sådan at det udelukkende er fra pumpestation PS 340, at der udtages prøver, som følge af dette påbud. Placering af pumpebrønde er vist i bilag 1.

Referencer:

Rambøll, PFAS – Rapport for vandprøvetagning, november 2024

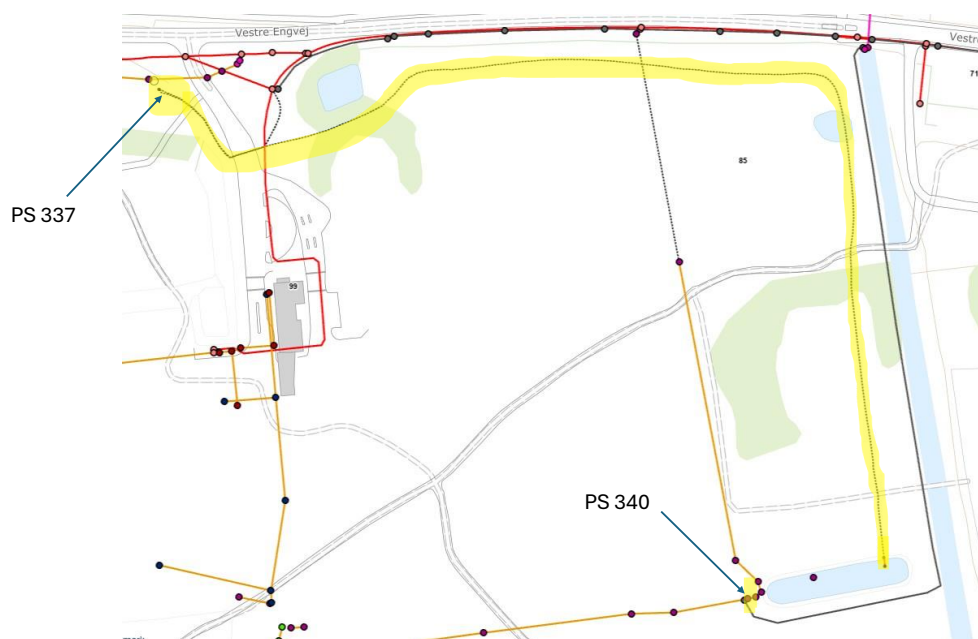
Miljøstyrelsen, Grænseværdier for PFAS i miljøet, 5. november 2024

Rambøll, Notat vedrørende PFAS dec. 2021 - AffaldGenbrug, Vestre Engvej 70, 7100

Vejle

Afledningstilladelse, Vejle Kommunes Genbrugsterminal, Vestre Engvej 70, 7100 Vejle, 26. juli 2002

Bilag 1 – placering af de omtalte pumpebrønde (det er ved PS 340 at der skal udtages egenkontrolprøverne, inden afledning til offentlig kloak)

Detaljer:

